

CODEXTREIN – UPDATE

Geen bezwaarschrift ingediend? Helaas, geen beroep mogelijk!

1. Inleiding

Een vorige nieuwsbrief verduidelijkte dat de procedure in verband met omgevingsvergunningen er sinds 1 januari 2018 sneller en eenvoudiger werd.

De zogenaamde Codextrein wijzigt ook de beroepsprocedure.

Vooraf voor de derde belanghebbenden is het voortaan opletten geblazen.

2. Achtergrond en vroegere regeling

Tot voor kort kon u een afwachtende houding aannemen wanneer er in uw buurt een openbaar onderzoek liep. Nadien kon elke belanghebbende derde steeds beroep aantekenen bij de hogere overheid.

Het nieuwe omgevingsrecht werd aangekondigd als een versmelting van de procedureregels voor stedenbouw en milieu, met hier en daar wat bijhorende wijzigingen van de regels zelf. Het Omgevingsvergunningsdecreet bevestigde de vroegere regeling.

De Codextrein voegt echter een belangrijke nuance toe aan de beroepsprocedure. Ondanks de verstrekkende gevolgen hiervan, wordt er weinig aandacht besteed aan deze ingrijpende wijziging.

Het uitgangspunt is nu dat iedere burger die bezwaren heeft tegen een bepaald project deze van bij het begin van de procedure moet laten kennen. Dit om te vermijden dat een project ogenschijnlijk geen aanleiding geeft tot bezwaren, waarna er dan toch administratief beroep wordt aangetekend.

Bijgevolg schakelde de Vlaamse decreetgever de toegang tot het administratief beroep (grotendeels) uit voor personen die geen bezwaar indienden tijdens het openbaar onderzoek.

Men kan nadien evenmin beroep aantekenen bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen, tenzij de aanvrager het georganiseerd administratief beroep indiende.

3. De nieuwe regeling

Voortaan is de regel dat er enkel administratief beroep mogelijk is wanneer iemand uit “het betrokken publiek” tijdens het openbaar onderzoek een *gemotiveerd standpunt, opmerking of bezwaar heeft ingediend*.

Het betrokken publiek omschrijft de decreetgever als ‘*elke natuurlijke persoon of rechtspersoon alsook elke vereniging, organisatie of groep met rechtspersoonlijkheid die gevolgen ondervindt of waarschijnlijk ondervindt van of belanghebbende is bij de besluitvorming over de afgifte of bijstelling van een omgevingsvergunning of van vergunningsvoorwaarden waarbij niet-gouvernementele organisaties die zich voor milieubescherming inzetten, geacht worden belanghebbende te zijn*’.

Het woord “gemotiveerd” is niet onbelangrijk. Een bezwaarindiener doet er dan ook goed aan om zijn standpunt duidelijk onderbouwd weer te geven. Een bezwaar pro forma volstaat niet.

Op deze regel zijn slechts drie uitzonderingen voorzien, m.a.w. gevallen waarin een omwonende toch nog administratief beroep kan aantekenen ook al diende hij geen bezwaar in tijdens het openbaar onderzoek:

1. Als de vergunningsaanvraag gewijzigd werd na het openbaar onderzoek
2. Als het beroep betrekking heeft op een bijzondere milieuvoorwaarde die in de vergunning werd opgelegd en die betrekking heeft op de exploitatie van de ingedeelde inrichting of activiteit.
of
Als het beroep betrekking heeft op een andere voorwaarde die werd opgelegd in de vergunning, maar die geen betrekking heeft op de exploitatie
3. Als de omwonende door specifieke omstandigheden in de onmogelijkheid verkeerde om een standpunt, opmerking of bezwaar in te dienen tijdens het openbaar onderzoek

Juist omdat het bezwaar in principe tijdens het openbaar onderzoek moet ingediend worden, is het van belang dat iemand tijdens de duurtijd van 30 dagen kennis had of kon krijgen van het feit dat er een openbaar onderzoek liep en tijdig een bezwaar kon indienen. Punt 3 van de bovenstaande lijst is dan ook een erg belangrijke uitzondering.

Het gaat om gevallen van overmacht.

Volgende voorbeelden zijn opgenomen in de toelichting bij het ontwerp van de codextrein:

- De omwonende was een maand op vakantie in het buitenland (3 weken in het buitenland is niet voldoende)
- De omwonende lag in het ziekenhuis
- De omwonende zat in de gevangenis
- De persoon heeft het aanpalende pand gekocht of gehuurd na het openbaar onderzoek, maar voor de beslissing
- De persoon is blind, waardoor hij de affiche van het openbaar onderzoek niet kon zien, en pas later toevallig op de hoogte gebracht van de vergunning
- Een wijziging in de eigendomsstructuur

De Raad van State vroeg zich reeds af of het recht tot inspraak van derden, gewaarborgd door het internationaal Verdrag van Aarhus nog gerespecteerd wordt..

Momenteel zijn er twee vernietigingsberoepen aanhangig bij het Grondwettelijk Hof. Het laatste woord hierover is nog niet gezegd.

In principe verlopen alle aanvraagprocedures enkel nog digitaal via het Omgevingsloket. Elke derde kan via dit loket een lopende aanvraag inkijken en zo nodig bezwaar indienen. Dit kan via volgende link: <https://www.omgevingsloket.be/omvPubliek/?openbaaronderzoek>.

Daarnaast zal u in de straat nog steeds de bekende gele affiches aantreffen en kan men het aanvraagdossier op de gemeente inkijken.

In elk geval kan u maar beter waakzaam zijn of blijven voor aankondigingen van openbare onderzoeken in uw buurt.

De gespecialiseerde advocaten van LM&DS kunnen samen met u bekijken of het indienen van een bezwaar is aangewezen, alsook u helpen bij het opstellen en indienen ervan. Bovendien beschikken zij over de nodige *knowhow* om u door de verdere (beroeps)procedures te loodsen zo dit opportuun is om uw rechten als derde te vrijwaren.

Kris Lens, Evert Vervaet en Sophie De Maeijer

LM&DS advocaten heeft getracht deze tekst zo correct mogelijk op te stellen. Er werd echter voorrang gegeven aan het opstellen van een begrijpelijk document dat de krachtlijnen weergeeft zodat dit leemtes en onnauwkeurigheden zal bevatten. Er wordt door LM&DS advocaten en de medewerkers geen aansprakelijkheid aanvaard m.b.t. de inhoud van dit document.